

1. Податкове право

- 1.1. Закон України № 407-VII від 04.07.2013 "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо фінансових векселів"
- 1.2. Закон України від 04.07.2013, № 403-VII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо об'єктів нерухомості"
- 1.3. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи" N 406-VII від 04.07.2013 р. (на час підготовки дайджесту не був опублікований)
- 1.4. Постанова Кабінету Міністрів України N 501 від 01.08.2013 р. "Про внесення змін до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 р. N 231"
- 1.5. Наказ Міністерства фінансів України N 635 від 27.06.2013 р. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України
- 1.6. Лист Міністерства доходів і зборів України N 12036/7/99-99-22-01-03-17/800 від 17.07.2013 р.
- 1.7. Лист Міністерства доходів і зборів України N 5976/6/99-99-19-04-02-15 від 02.07.2013 р. «Щодо права на податковий кредит»

2. Господарське право

- 2.1. Закон України від 03.07.2013 року № 383-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних" (набуває чинності 01.01.2014)
- 2.2. Постанова Кабінету Міністрів України N 482 від 26.06.2013 р. "Про внесення змін до переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, які не можуть провадитися на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства"

3. Трудове право

- 3.1. Постанова Кабінету Міністрів України N 509 від 17.07.2013р. "Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про зайнятість населення"

4. Земельне право

- 4.1. Закон України від 02.07 2013 року №366-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури відведення земельних ділянок" (набув чинності 27.07.2013)
- 4.2. Закон України від 02.07.2013, № 365-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері земельних відносин щодо спрощення процедури відведення земельних ділянок" (набув чинності 07.2013р.)

5. Кримінальне право

- 5.1. Закон України від 23.05.2013, № 314-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб" (набуває чинності 01.09.2014р.)

6. Судова практика

- 6.1. Рішення Конституційного суду України від 11.07.2013, № 7-рп/2013 у справі щодо офіційного тлумачення положень другого речення преамбули Закону України "Про відповідальність за несвочасне виконання грошових зобов'язань"

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Липень 2013

РОЗДІЛ 1: 1. ПОДАТКОВЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ЗАКОН України № 407-VII від 04.07.2013

Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо фінансових векселів

Законом України передбачено внесення відповідних змін та доповнень по ПКУ та деяких інших законодавчих актів, що регулюють обіг цінних паперів в Україні. Платникам податків надається можливість одержати бюджетне відшкодування суми ПДВ шляхом отримання фінансового казначейського векселя строком обігу до 5 років, з дохідністю, що не перевищує 5% річних. Для цього необхідно подати до контролюючого органу заяву про обрання саме такого способу відшкодування.

У підприємницьких колах існує цілком логічне побоювання щодо отримання паперу замість "живих" грошей, а також передбачена законом добровільність одержання бюджетного відшкодування фінансовими казначейськими векселями. Забрати свої гроші у держави ніколи не було простою справою. Починаючи з доволі складної процедури встановленої законодавством, платники податків на практиці стикаються з низкою перепон, так званих «не обов'язкових умов», невиконання яких однак з великою вірогідністю буде перешкодою для отримання очікуваного відшкодування.

Такі векселі видаватимуться до 1 січня 2014 року органами, що здійснюють казначейське обслуговування. При цьому сума ПДВ, що підлягає відшкодуванню, поділяється на рівні частини, на кожен з яких видається окремий фінансовий казначейський вексель із строком платежу один, два, три, чотири та п'ять років.

При цьому платники податків мають право здійснювати сплату будь-якого узгодженого грошового зобов'язання, що сплачується до Державного бюджету України, шляхом пред'явлення для сплати фінансового казначейського векселя. За заявою платника податку дата пред'явлення векселя до сплати може бути перенесена на будь-яку іншу дату, що настає за датою пред'явлення векселя до сплати, в межах календарного року, на який припадає дата сплати за векселем.

ЗАКОН УКРАЇНИ № 403-VII від 04.07.2013

Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо об'єктів нерухомості

Парламент вніс зміни до ПКУ, згідно яких податок на нерухоме майно, що є у власності фізичних осіб у 2013 році нараховуватися не буде. Цей час, а саме до 31.12.2013 року, депутати відвели податковим органам та платникам податку для того аби вони узгодили між собою перелік об'єктів нерухомості, які в подальшому підлягатимуть оподаткуванню.

Крім того, ВРУ в цілому оновила процедуру сплати податку на нерухомість, зокрема:

- дозволила застосовувати податкову пільгу власникам кількох квартир або будинків. Тепер така пільга зменшує базу оподаткування на квартири або будинки, які в сукупності мають житлову площу 120 м²

для квартир та 250 м², для будинків. Крім цього, податкова пільга також розповсюджується на випадки, якщо загальна площа нерухомості різних видів, яка належить одному власнику, менше 370 м². Водночас податкова пільга не розповсюджується на об'єкти оподаткування, які використовуються власниками для отримання доходу, а саме здаються в оренду, лізинг, або використовуються у підприємницькій діяльності.

Перехідні положення Закону не дають чіткого розуміння того чи буде нараховано у 2014р. податок за 2013р. чи зобов'язання зі сплати податку виникає лише з 2014р. Очевидно, що на початку 2014 року фіскальні органи та платники податку по-різному будуть тлумачити зазначену норму, так як це було наприклад з від'ємним значенням об'єкта оподаткування податку на прибуток, що в свою чергу призведе до необхідності уточнення такого недбальства депутатського корпусу в питаннях термінології в судовому порядку.

-встановила нові ставки оподаткування окремо для юр- та фізосіб. Ставка податку залишилася попередньою – не більше 1% від мінімальної заробітної плати за 1 м² для квартир площею до 240 м² і будинків до 500 м², 2,7% - відповідно для квартири або будинку більшої площі. Також законодавець встановив що податок за ставкою 1% необхідно буде сплачувати фізичним особам, якщо сумарна площа об'єктів житлової нерухомості, яка знаходиться у одного власника не перевищує 740 м² та відповідно 2,7% - якщо сумарна площа більше 740 м². Окремо акцентуємо увагу, що податок стягується з квадратних метрів, які перевищують встановлену межу (240 м² і 500 м² відповідно);

- визначила, що обчислення суми податку для фізосіб здійснюватиметься контролюючим органом за місцем реєстрації власника нерухомості, а не за місцезнаходженням об'єкта, як це було раніше;
- перенесла граничний строк подання декларації для юросіб з 1 на 20 лютого;

до змісту

Закон України N 406-VII від 04.07.2013 р. (на час підготовки дайджесту не був опублікований)

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи

Зазначений закон, є черговим нормативно-правовим актом прийнятим у рамках адмінреформи, та вносить численні зміни у більше ніж сотню законодавчих актів. Всі згадування ДПС, Держмитслужби та їх територіальних органів замінюються на "Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" (тобто Міндоходів) та "органи доходів і зборів".

Але найбільш суттєвіші зміни торкнулися Закону "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" N 2464-VI від 08.07.2010р. Так, до Міндоходів перейшли функції з адміністрування єдиного соцвнеску (ЄСВ), які раніше реалізовував Пенсійний фонд України.

Тепер Міндоходів та його органи будуть отримувати ЄСВ, вести його облік та контролювати його сплату, в тому числі ставити платників на облік/знімати з обліку, вести реєстр страхувальників, отримувати звіти та проводити перевірки правильності нарахування, обчислення та сплати ЄСВ. За ПФУ залишиться ведення реєстру застрахованих осіб та проведення перевірок щодо достовірності відомостей про осіб, які підлягають соцстрахуванню, та для призначення пенсій. У "Перехідних положеннях" закону зазначено

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Липень 2013

дещо некоректне формулювання "Органи ПФУ продовжують адмініструвати єдиний внесок у частині завершення процедур такого адміністрування", що мабуть передбачає ведення такого адміністрування до передачі справ до міністерства.

Примітка: ЄСВ ніколи не мав відношення до Податкового кодексу. Наразі ситуація змінюється. Тепер в Законі N 2464-VI встановлено, що ним регулюватиметься лише порядок нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску, а все, що стосується адміністрування відходить до сфери регулювання Податкового кодексу та прийнятими відповідно до нього наказами Міндоходів. Тож невдовзі на нас чекають чергові зміни рахунків для сплати ЄСВ та форми звітності.

[до змісту](#)

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА N 501 від 01.08.2013 р.

Про внесення змін до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 р. N 231

Уряд відстрочив застосування нових правил оцінки майна на 3 місяці. Нагадаємо, що нещодавно в Україні було запроваджено нові правила оцінки нерухомого та рухомого майна, згідно з якими з 1 серпня 2013 року укладання будь-яких угод з нерухомістю (у тому числі з землею) дозволяється виключно за наявності спеціальної оцінки для цілей оподаткування (постанова КМУ N 231 від 04.03.2013 р.). Без такої оцінки нотаріуси мають відмовляти громадянам у посвідченні правочинів купівлі-продажу, міни, дарування, видачі свідоцтва про право на спадщину тощо. Щоб отримати право на проведення спеціальної оцінки, оцінювачі повинні були пройти додаткове навчання та отримати відповідний сертифікат.

Нотаріуси, основна маса оцінювачів та фізичних (юридичних) осіб зітхнули з полегшенням. Те чого так боялися та до чого готувалися відтермінували на три місяці. Отже як і раніше можна замовляти оцінку у будь-якого оцінювача, що має сертифікат і вчиняти правочини, проте лише до 31.10. Після цієї дати ситуація напевно повториться і буде сформовано (як це було влітку 2012 року) вузьке коло «обраних» оцінювачів, що пройдуть навчання та отримають омріяний сертифікат, а з ним і можливість оцінювати. Таке вузьке коло знищить конкуренцію, а отже і розумне ціноутворення. З'явиться додатковий тягар на угоди відчуження нерухомості.

У зв'язку з відсутністю сьогодні в Україні належної кількості сертифікованих оцінювачів, такі нововведення могли призвести до появи черг, збільшення строків проведення оцінки та найголовніше різкого здорожчання послуг оцінювачів. Зважаючи на це, принаймні як про це повідомили високопосадовці, Кабмін переніс застосування нових правил оцінки на 3 місяці (тобто до 31 жовтня) та дозволив, як виняток, використовувати звіти про оцінку, що проведена до 31 жовтня, протягом строку, на який вони видані, але не більше трьох місяців.

Загалом же, з 1 листопада 2013 р. використовуватимуться звіти про оцінку, що проведена вже за новим Порядком.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ N 635 від 27.06.2013 р.

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України

Зазначений документ має практичне значення для підприємств, які потребують розробити чи уточнити свою облікову політику. Методичні рекомендації можуть застосовуватись підприємствами, організаціями та іншими особами незалежно від організаційно-правових форм господарювання і форм власності. Не використовують дані Методичні рекомендації банки, бюджетні установи та підприємства, які відповідно до законодавства застосовують міжнародні стандарти фінзвітності.

Примітка: Нагадуємо що облікова політика є елементом системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві, на якому в свою чергу базується податковий облік.

[до змісту](#)

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

ЛИСТ N 12036/7/99-99-22-01-03-17/800 від 17.07.2013 р.

Чого саме хоче досягти Міндоходів проведенням таких перевірок, не досить зрозуміло, адже штрафувати суб'єктів господарювання воно ще не має права. Можливо, це такий собі збір інформації щодо ймовірних порушників чи завчасне попередження щодо штрафів? В будь-якому випадку радимо усім суб'єктам господарювання - як тим, що мають п'ять та більше РРО, так і тим, хто відповідно до законодавства повинен мати їх менше, не зволікати з налагодженням електронного зв'язку з держорганом.

Податківці нагадують про набрання чинності Закону України від 21.06.2013 р. N 357-VII "Про внесення змін до прикінцевих положень Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України" щодо відстрочення до 1 січня 2014р. відповідальності за неподання електронної звітності з реєстраторів розрахункових операцій.

Водночас, як правомірно стверджують фіскалі, відстрочка штрафів не звільняє від обов'язку подання суб'єктами господарювання з початку 2013 року електронної звітності з РРО. У зв'язку з цим Міндоходів планує провести перевірки суб'єктів господарювання,

які мають 5 та більше РРО (торгові мережі) і не виконують вимоги щодо подання звітності, пов'язаної із застосуванням РРО по дротових або бездротових каналах зв'язку.

При цьому в матеріалах перевірки буде обов'язково зазначено, що вимоги Закону про РРО не виконуються.

[до змісту](#)

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Липень 2013

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ

Лист N 5976/6/99-99-19-04-02-15 від 02.07.2013 р.

Щодо права на податковий кредит

Детально проаналізувавши вимоги податкового законодавства Міндоходів дійшло, на наш погляд, цілком правомірного висновку що день анулювання реєстрації особи як платника податку на додану вартість є останнім днем її реєстрації як платника податку на додану вартість та останнім днем, коли платник податку на додану вартість повинен визначити податкові зобов'язання з цього податку. Таким чином, резюмують податківці, в день анулювання реєстрації особи як платника податку на додану вартість така особа має право виписувати податкові накладні.

[до змісту](#)

РОЗДІЛ 2: ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ЗАКОН УКРАЇНИ від 03.07.2013 року № 383-VII

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних (набуває чинності 01.01.2014)

Вказаний Закон з 1 січня 2014 року вносить кардинальні зміни у правила захисту персональних даних. Зокрема:

1) припиняє своє існування така установа як ДСЗПД (Держслужба України з захисту персональних даних). Повноваження з регулювання цієї сфери, включаючи проведення перевірок, покладатимуться на Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Наразі є незрозумілим, що це за обробка ПД, та на кого конкретно покладатиметься обов'язок повідомляти про її обробку, - це все має визначити омбудсмен протягом першого кварталу 2014 року. Але ми сподіваємося, що новий обов'язок стосуватиметься далеко не всіх, а, наприклад, тих, хто обробляє великий масив даних, або якщо ці дані мають так званий "чутливий" характер (про стан здоров'я, біометричні або генетичні дані тощо). Оцінюємо такі зміни як позитивні, оскільки спрощення ведення будь-якого обліку сприяє активізації бізнесу в Україні.

2) зникає таке поняття як "реєстрація баз персональних даних". Але сам Держреєстр БПД та заяви на реєстрацію баз, подані до 01.01.2014 р., не будуть знищені, як пропонувалося спочатку. За вимогою Президента всі вони будуть передані омбудсмену;

3) натомість з'явиться новий обов'язок для володільців ПД - повідомляти омбудсмена про обробку ПД, яка становить особливий ризик для прав і свобод суб'єктів персональних даних (нагадаємо, що володільцем ПД - це той, хто обробляє дані, а суб'єкт ПД - той, чий дані обробляються).

4) відповідальність у сфері ЗПД теж зазнає змін (ст. 18839, 18840 КпАП). Так, наприклад, буде скасовано шалені штрафи за неповідомлення або несвоєчасне повідомлення суб'єкта ПД про його права у зв'язку із включенням його

даних до бази ПД (3400 - 6800 грн, а якщо воно вчинено повторно протягом року - 6800 - 11900 грн). Натомість, розміри інших штрафів зростуть до 34 000 грн (наприклад, за вчинене повторно протягом року неповідомлення або несвоєчасне повідомлення омбудсмена про обробку ПД).

[до змісту](#)

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА N 482 від 26.06.2013 р.

Про внесення змін до переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, які не можуть провадитися на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства".

Кабмін відкоригував перелік видів діяльності, які не можуть проводитися на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази. Відтепер підставою для проведення робіт із розміщення рекламоносіїв у межах смуги відведення автомобільних доріг буде не згода на розміщення, а відповідне погодження.

Приємною новиною є виключення з переліку низки видів діяльності, займатися якими тепер можна буде, надавши декларацію відповідності (без отримання дозволів чи погоджень). Серед них:

- діяльність, пов'язана з утворенням та розміщенням відходів;
- відновлення земляних робіт;
- консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток;
- проведення виставок, змагань тварин, ярмарків, аукціонів, вистав за участю тварин, що мандрують, організація пересувних зоопарків тощо;
- відведення земельних ділянок, у тому числі тих, що призначаються для сільськогосподарських потреб.

Нагадаємо, що декларація відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства є документом, яким суб'єкт господарювання повідомляє держадміністратора або представника відповідного дозвільного органу про відповідність своєї матеріально-технічної бази вимогам законодавства. У такий спосіб суб'єкт господарювання набуває права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності без отримання документа дозвільного характеру.

[до змісту](#)

3. ТРУДОВЕ ПРАВО

КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА N 509 від 17.07.2013р.

Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про зайнятість населення

Уряд визначився із Порядком накладення штрафів за порушення норм законодавства про зайнятість, зокрема, за:

- невиконання роботодавцем протягом року квоти для працевлаштування громадян; - провадження діяльності з надання послуг з посередництва у працевлаштуванні за кордоном без отримання відповідної ліцензії або наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця без отримання відповідного дозволу;
- неподання або порушення порядку подання відомостей щодо запланованого масового вивільнення працівників;
- отримання від громадян, яким надаються послуги з посередництва у працевлаштуванні, гонорарів, комісійних та інших винагород тощо.

Говорити про можливість накладення штрафів можна лише на підставі даних перевірки. Якщо у ході такої працівником органів Держпраці буде виявлено ознаки порушень, ним буде складено акт, на основі якого протягом 10 днів приймається рішення про розгляд справи про накладення штрафу. Про дату розгляду справи можливого порушника повідомлять не пізніше ніж за 5 днів рекомендованим листом чи телеграмою, телефаксом, телефонограмою або шляхом вручення повідомлення. Заключним етапом є прийняття постанови про накладення штрафу, яку при бажанні можна оскаржити у суді. Сплатити штраф необхідно протягом одного місяця після прийняття постанови. Якщо у добровільному порядку цього зроблено не буде, органи Держпраці, наділені відповідними правами, стягнуть їх у судовому порядку.

[до змісту](#)

4.ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ЗАКОН УКРАЇНИ від 02.07 2013 року №366-VII

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури відведення земельних ділянок (набув чинності 27.07.2013)

Зміни прийнято з метою удосконалення процедури відведення земельних ділянок шляхом скасування необхідності подання юридичною чи фізичною особою документів що перебувають у володінні органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування, при отриманні дозволу на розроблення документації із землеустрою та запровадження принципу мовчазної згоди на етапі отримання дозволу на розроблення документації із землеустрою і механізму відповідальності посадових осіб органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за невчасне надання висновку щодо погодження (не погодження) документації із землеустрою.

Нормотворці дійшли згоди щодо прийняття змін до Земельного кодексу та КпАП, відповідно до яких:

- держорганам заборонено вимагати додаткові матеріали та документи, крім передбачених Земельним кодексом, при передачі земельних ділянок державної чи комунальної власності у власність;
- якщо протягом місяця з дня реєстрації відповідного клопотання держоргани не надають вищезазначений дозвіл або мотивовану відмову у його наданні, дозволяється замовлення розробки документації із землеустрою без такого дозволу. При цьому відповідні держоргани мають бути письмово повідомлені про таке замовлення із наданням договору про виконання робіт із землеустрою (принцип мовчазної згоди);
- надання у користування земельної ділянки, яка зареєстрована в Державному земельному кадастрі, право власності на яку зареєстровано у Держреєстрі речових прав на нерухоме майно без зміни її меж та цільового призначення, здійснюється без складення документації із землеустрою;

[до змісту](#)

ЗАКОН УКРАЇНИ від 02.07.2013, № 365-VII

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері земельних відносин щодо спрощення процедури відведення земельних ділянок (набув чинності 07.2013р.)

Законом внесено зміни до Земельного кодексу України, зокрема, в частині встановлення та зміни цільового призначення земельних ділянок. Так, зміна цільового призначення ділянок приватної власності провадиться за ініціативою власників ділянок: щодо земельних ділянок, розташованих у межах населеного пункту, - сільською, селищною, міською радою; щодо земельних ділянок, розташованих за межами населених пунктів, - районною держадміністрацією, щодо земельних ділянок, розташованих за межами населених пунктів, які не входять до території району, або в разі якщо районна держадміністрація не утворена, - Радою міністрів Криму, обласною держадміністрацією.

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Липень 2013

Проект землеустрою щодо відведення ділянки приватної власності, цільове призначення якої змінюється, розробляється на замовлення власника земельної ділянки без надання дозволу Радою міністрів АРК, органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування на його розроблення.

Також Закон спрощує систему погодження проектної документації із землеустрою, шляхом запровадження її вибіркового погодження окремими представниками територіальних органів виконавчої влади залежно від режиму використання земельної ділянки. В обов'язковому порядку передбачається погоджувати документацію із землеустрою лише з органами Державеного агенства земельних ресурсів. Крім цього, кожний погоджувальний орган має опрацьовувати проект із землеустрою виключно в частині його відповідності законодавству, дотримання якого він контролює.

[до змісту](#)

5. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ЗАКОН УКРАЇНИ від 23.05.2013, № 314-VII

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб (набуває чинності 01.09.2014р.)

Законом вносяться зміни до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, якими встановлюються види, підстави та процедура застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб у разі вчинення злочинів від імені та в інтересах юридичної особи її уповноваженою особою, до яких відносяться службові особи юрособи, а також інші особи, які відповідно до закону, установчих документів мають право діяти від її імені.

Юристи, як практикуючі так і теоретики, до останнього сподівалися що Президент накладе вето на вказаний закон, оскільки ним де-факто вводиться кримінальна відповідальність для юридичних осіб, що суперечить самій теорії кримінального права. Водночас наші надії не виправдалися і наразі лише залишається сподіватися що такі нововведення на практиці дійсно будуть спрямовані виключно на досягнення цілей, мети та завдань, які обумовили їх прийняттям – застосування заходів відповідальності за неправомірно отриману вигоду, а не як часто це буває в нашій державі для задоволення власних інтересів можновладців та високопосадовців правоохоронних органів – адже закон надає значні можливості як для рейдерського захоплення привабливих підприємств так і незаконного впливу на їх керівників та власників.

Законом визначено конкретний перелік злочинів, за скоєння яких до юридичних осіб можуть бути застосовані заходи кримінально-правового характеру, зокрема це: легалізація (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом; отримання хабара; незаконне збагачення; комерційний підкуп службової особи, незалежно від організаційно-правової форми; підкуп особи, яка надає публічні послуги; пропозиція або давання хабара; зловживання впливом.

Вказані злочини визнаються такими, що вчинені в інтересах юрособи, якщо вони спрямовані на отримання нею неправомірної вигоди або створення умов для отримання такої вигоди, а також на ухилення від передбаченої законом відповідальності.

Законом встановлено, що до юросіб можуть бути застосовані наступні заходи кримінально-правового характеру:

- штраф у розмірі от 5 до 75 тис. нмдг;
- конфіскація майна;
- ліквідація (застосовується у випадках вчинення уповноваженими особами злочинів, передбачених ст.ст. 258–2585 КК України (пов'язані з терористичною діяльністю).

[до змісту](#)

6.СУДОВА ПРАКТИКА

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

РІШЕННЯ від 11.07.2013, № 7-рп/2013

У справі щодо офіційного тлумачення положень другого речення преамбули Закону України "Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань"

В зазначеному рішенні КСУ проаналізувавши норми законодавства України дійшов висновку що обмеження пені у грошових зобов'язаннях подвійною обліковою ставкою Національного банку України, що діяла у період, за який сплачується пеня, поширюється на правовідносини, суб'єктами яких є лише підприємства, установи та організації незалежно від форм власності і господарювання та фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності (підприємці).

Крім того, у зв'язку з тим що зазначене обмеження не розповсюджується на фізичних осіб, суд рекомендував парламенту законодавчо врегулювати питання щодо встановлення справедливого розміру неустойки за прострочення виконання позичальниками - фізичними особами грошових зобов'язань у відносинах споживчого кредитування.

Рішення від 11.07.2013 № 6-рп/2013 у справі щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 59 Конституції України, частини першої статті 44 Господарського процесуального кодексу України (справа про відшкодування витрат на юридичні послуги у господарському судочинстві)

Нагадаємо що ч.1 ст. 59 Конституції надає право кожному на правову допомогу. Щоправда про відшкодування витрат на правову допомогу в Основному законі не зазначено нічого. Здійснений глибинний аналіз законодавчих засад надання правової допомоги та порядку відшкодування судових витрат на таку допомогу дав КСУ підстави для висновку, що законодавець застосовує диференційований підхід до визначення суб'єктів надання правової допомоги та до порядку відшкодування судових витрат на таку допомогу, а отже в господарському судочинстві підлягають відшкодуванню витрати за послуги, які надавалися лише адвокатом.

Примітка: В черговий раз КСУ приймаючи своє рішення не виправдав сподівання, які на нього поклалися авторами конституційного звернення. Адже представництво суб'єктів господарювання в переважній більшості здійснюється фахівцями у сфері права, які не мають адвокатського свідоцтва. Логічно що сторона спору, яка залучає такого представника, мала би право сподіватися на відшкодування його витрат за рахунок сторони, завдяки якій ці витрати були понесені. Водночас тлумачення судом зазначених логічних припущень всього лише звелося до буквального тлумачення ГПК.

[до змісту](#)

ПРАВОЧИН
АДВОКАТСЬКА КОМПАНІЯ

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Липень 2013

Олександр Оніщенко

Керуючий партнер, адвокат
АК «Правочин»

Сергій Римар

Радник АК «Правочин»,
адвокат

З будь-яких питань, що пов'язані із текстом цього дайджесту, прохання звертатися за електронною адресою: info@pravochin.com.ua